

Universiteit Utrecht

Biomedische Wetenschappen UU
2009/2010

Informatieboekje voor Studenten
Studieloopbaanontwikkeling
en portfolio

Universiteit Utrecht

Biomedische Wetenschappen UU

**Informatieboekje over de
Studieloopbaanontwikkeling
en Portfolio**

- Uitgave : Universiteit Utrecht
Interfacultair Onderwijsinstituut
Biomedische Wetenschappen
Universiteitsweg 100, 3584 CG Utrecht
- Webpage : www.med.uu.nl
- Redactie : Mw drs. R. Spee-Brand
- Layout : Multimedia, Facilitair Bedrijf UMC Utrecht

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1 Studieloopbaanontwikkeling: achtergronden	7
2 Begeleiding van SLO-activiteiten: wanneer in de bachelor en hoe?	10
3 Het portfolio: een persoonlijk groeidocument	12
4 Het nuttig effect van het portfolio	15
5 Het schrijven van reflecties	18
6 Portfolio activiteiten: ga snel van start	21
7 De tutor en de begeleiding van portfolioactiviteiten	22
8 Werken aan het portfolio (A)	24
9 Beoordelingsformulieren	26
10 Werken aan het portfolio (B)	29
11 Criteria voor een goed portfolio	32
12 Jouw portfolio: je bent zelf verantwoordelijk	36
13 Afronding portfolio en eindbeoordeling	37
14 Portfoliocommissie	39

Inleiding

Sinds het studiejaar 2007-2008 wordt in de opleiding Biomedische Wetenschappen te Utrecht meer dan in de daarvoor liggende jaren nadruk gelegd op het belang van een bewuste studieloopbaan-ontwikkeling door iedere student.

In de eindtermen van de opleiding (zie studiegids) wordt niet alleen gesproken over wat studenten aan het eind van de opleiding BMW geacht worden te kennen en te kunnen op het gebied van het doen of opstarten van wetenschappelijk onderzoek. Iedere student moet zich ook in toenemende mate bewust geworden zijn van wat hij/zij zelf te bieden heeft aan verschillende vaardigheden, wanneer het moment van solliciteren aanbreekt, of die sollicitatie nu gericht is op een master-stage, een andere opleiding of een toekomstige baan. Het is goed om zo snel mogelijk in de studie te beginnen met dit bewustwordingsproces.

Vanuit de opleiding zal voor de studenten zeker in de eerste jaren van de studie op verschillende momenten structuur en inhoud gegeven worden aan het begeleiden van de studieloopbaanontwikkeling. Deze momenten hebben daarmee als doel een aanzet te geven tot en een hulpmiddel te zijn bij het bewustwordingsproces t.a.v. de studie. Tutoren en docenten zijn bij deze momenten betrokken en kunnen hulp en feedback geven

Het boekje dat je nu leest, geeft de nodige informatie over de begeleiding die geboden wordt.

De studieactiviteiten, die samenhangen met de studieloopbaanontwikkeling, vanaf nu verder SLO genoemd, moeten vervolgens hun weerslag krijgen in het portfolio. Ook over het portfolio wordt in dit boekje informatie gegeven.

De eindverantwoordelijkheid voor het werken aan en de afronding van het portfolio ligt bij iedere student persoonlijk. Maar ook docenten en tutores zijn nauw bij SLO- en portfolio-activiteiten betrokken. **Echter de student moet het uiteindelijk helemaal zelf doen.**

Niet alleen bij studenten maar ook bij docenten en tutores waren en zijn er altijd vragen over het portfolio, alleen al vanwege het feit dat de samenstelling van de groep tutores en docenten bijna jaarlijks enigszins verandert. Om het SLO-portfolio-systeem tot een succes te maken, is vanzelfsprekend een goede samenwerking tussen studenten, docenten en tutores zeer noodzakelijk. Vandaar dat deze infoboekjes ook aan de tutores verstrekt worden en onder de aandacht van docenten gebracht worden.

Inhoudelijk begint het boekje met de nadere aanduiding van de aard van de SLO-activiteiten en het tijdstip waarop deze in de bachelor zullen gaan plaatsvinden.

Daarna volgt een uitleg over de achtergrond van en de nodige praktische informatie over het portfolio. Bij de samenstelling van de inhoud van dit info-boekje zijn de ervaringen, die in de afgelopen jaren bij BMW zijn opgedaan door studenten, tutoren en docenten met betrekking tot het portfolio, vanzelfsprekend verwerkt en omgezet in een aantal praktische richtlijnen.

Mede namens BMW wens ik u een voorspoedige studieloopbaan!

september 2009

Mw Drs.R.Spee-Brand
Voorzitter Portfoliocomissie
e-mail: R.Spee-Brand@umcutrecht.nl

1 Studieloopbaanontwikkeling: Achtergronden

De BMW-studie in Utrecht is zeker een van de drukker studies, liggend aan de beta-kant van het spectrum van universitaire studies. Er worden hoge eisen gesteld aan jullie. Jullie worden geacht zo'n 40 uur per week aan de studie te besteden.

In de huidige tijd is het daarbij ook zo, dat velen van jullie zich naast hun studie nog met vele andere activiteiten bezighouden, waaronder een baantje meestal een belangrijke plaats inneemt.

Het BMW-curriculum dat sinds 2 jaar uit time-slots opgebouwd is, zorgt voor een hoog studietempo, waarin per periode 2 cursussen van 10 weken gevolgd moeten worden. Tussen de cursussen is er weinig echte 'vrije tijd'.

'40 uur studeren per week? Dat haal je toch nooit?!'

Zeker in jaar 1, waarin het studentenleven ook buiten de faculteit c.q. universiteit nog helemaal ingericht moet worden, is er vaak weinig gelegenheid om een cursus mentaal goed af te sluiten, nadat de veelal laatste heftige slotact van een cursus, het tentamen, voorbij is.

Met mentaal afsluiten wordt dan bedoeld, dat je de cursus in zijn geheel nog eens bewust voor jezelf op een rijtje zet

en daar wat over opschrijft. Dat je overweegt:

- *wat je nu eigenlijk geleerd hebt,*
- *hoe bewust je bezig bent geweest?*
- *of je zelf vindt dat je goed gewerkt hebt,*
- *zo ja : ga je dus volgende keer weer zo te werk?,*
- *zo nee, hoe ga je het dan wel doen?*
- *welk voornemen maak je dienaangaande?*
- *zijn er nog bijzonder leuke of misschien vervelende ervaringen geweest? Etc.*

... 'nou zeg, ik drink, denk ik, liever een biertje na afloop van een cursus...

Dat studenten moeite hebben met het op deze manier persoonlijk afsluiten van een cursus, ligt natuurlijk niet alleen maar aan tijdgebrek of aan 'geen zin' hebben.

Onervarenheid met dit soort acties speelt waarschijnlijk een niet onbelangrijke rol. Zolang je er geen ervaring mee hebt kun je je er niets bij voorstellen. Dus om die ervaring(en vaak is die positiever dan je denkt) wel te krijgen, moet je het gewoon maar eens gaan doen!

Het bovenstaande is een van de achtergronden waartegen begeleidende structurering van SLO-activiteiten is ontstaan.

Een andere achtergrond is de schroom van 1e jaars-studenten om zelfstandig op zoek te gaan naar opzet en structuur van het portfolio op de BMW-website, waardoor dit te

lang op de achtergrond blijft en er niet aan gewerkt wordt. Ook het leren schrijven en bijwerken van een adequaat CV, het schrijven van een goede beargumentering (bijv. voor het volgen van een keuzecursus) en het schrijven van een motivatie- c.q. sollicitatiebrief in jaar 2 en 3 is een belangrijk item van de structurering van de SLO. De ervaring heeft geleerd, dat de wijze waarop BMW-studenten zich doorgaans in deze aspecten presenteren nogal eens te wensen overlaat.

De structurering die tegen de bovengenoemde achtergronden is opgezet, leidt hopelijk tot het steeds bewuster en vaker overdenken van studiegedrag en daarmee tot optimalisering van het studieresultaat.

2 Begeleiding van SLO-activiteiten: wanneer in de bachelor en hoe?

De tabel rechts laat zien hoe de gestructureerde opdrachten in het kader van de SLO over de bachelor verdeeld zijn. De betekenis van de * en ** bij project 1 en project 2 staan navolgend vermeld.

NB* Project 1 vindt plaats aan het begin van het studiejaar. Een studiereflectie hiervan is noodzakelijk, omdat kort na de kerstvakantie een **1e studieadvies** aan de student gegeven moet worden. Dit studieadvies wordt gegeven door de Bachelorexamencommissie en is mede gebaseerd op het oordeel van de tutor.

NB ** Project 2 vindt plaats aan het eind van het 1e studiejaar. Een onderzoek naar eigen motivatie en ondervinding is op dit tijdstip erg belangrijk omdat in studiejaar 2008-2009 - voor het eerst - een **bindend studieadvies (BSA)** gegeven gaat worden.

Belang van feedback

Vanuit de opleiding BMW zal er naar gestreefd worden om alle SLO- opdrachten, die door studenten uitgevoerd dienen te worden, van een goede feedback te voorzien.

Gestructureerde opdrachten in het kader van de SLO

studiejaar	cursus/periode	opdracht
I	Project 1*	<ul style="list-style-type: none"> - schrijven van motivatie tot keuze BMW - schrijven van reflectie over project 1 - praktische opdracht kennismaking portfolio - tutorgesprek december/ begin januari - schrijven van reflectie over project 2 - tutorgesprek in juni
I	Project 2**	
2	Project 3 <i>periode 4</i>	- oefening in het maken van een CV
2	ontwikkelingsbiologie bij interesse voor studentassistentchap	<ul style="list-style-type: none"> - schrijven van een sollicitatiebrief tot toelating voor een bepaalde master - schrijven van een motivatie voor een aanstelling als studentassistent bij vak (bijv. Weefsels, anatomie, ontwikkelingsbiologie, analysemethoden)
3	op enig moment	- Schrijven van sollicitatie- / motivatie-brief voor vervolgopleiding (bijv. SUMMA-opleiding)

3 **Het portfolio: een persoonlijk groeidocument**

Zo'n 15 jaar geleden kenden we het portfolio alleen maar als de map waarin studenten van de kunstacademie of uit de architectenwereld hun eigen werk, of foto's daarvan, verzamelden om dat aan potentiële kopers of werkgevers te tonen, te 'showen'. De inhoud van deze map toont dus de specifieke vakkundige vaardigheden van de makers.

'Wat is eigenlijk een portfolio'

Dat een soortgelijk document momenteel door steeds meer universitaire bachelorstudenten aangelegd moet worden, heeft te maken met het feit dat er in het universitaire onderwijs sinds het begin van de jaren 90 belangrijke veranderingen gaande zijn. De nadruk van het onderwijs ligt niet meer voornamelijk op het verwerven van theoretische kennis maar vooral ook op het ontwikkelen van de vaardigheden om met die kennis op een academische wijze aan de slag te gaan en de vaardigheid om die kennis blijvend uit te breiden. Deze zogenaamde 'academische vaardigheden' zoals: mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid, samenwerkingsvaardigheden, kritische leesvaardigheid, vaardigheid om problemen op te lossen, zelfstandig kunnen werken etc. kwamen vóór 1999 (het jaar waarin bij BMW het portfolio ingevoerd is) natuurlijk

ook in de studie aan de orde. Bij BMW vormde de beoordeling ervan gewoonlijk een integraal onderdeel van elke eindtoets voor cursorisch- en stage-onderwijs.

Dat het echter belangrijk is om de academische vaardigheden te expliciteren komt voort uit de groeiende vraag naar academici die vlot en adequaat in vaak snel veranderende situaties moeten kunnen communiceren en samenwerken. Een concept als dat van een portfolio verschaft een zeer goede mogelijkheid om met name de ontwikkeling van bovengenoemde vaardigheden te (laten) volgen en beoordelen.

Het portfolio voor studenten, ook de BMW-ers, kan volgens het voorafgaande gedefiniëerd worden als een groeidocument: tijdens de bachelorfase moeten door studenten op regelmatige tijdstippen o.a. beoordelingen van hun academische vaardigheden, verkregen op grond van bijvoorbeeld afzonderlijke verslagen of n.a.v. mondelinge presentaties, verzameld worden.

Bovendien wordt van de student verwacht dat hij/zij regelmatig een schriftelijke reflectie maakt over hoe het er met zijn / haar studie voorstaat: hoe het in de afgelopen periode gegaan is, wat de belangrijke leermomenten zijn geweest, wat er goed gegaan is, waar nog aan gewerkt moet worden, wat de toekomstplannen en ambities zijn etc. Ook deze reflecties gaan deel uitmaken van het portfolio. Op deze manier wordt het portfolio beetje bij beetje uitgebreid.

Een goed portfolio laat aan het eind van de bachelorfase zien:

1. Dat je als student inmiddels zelfstandig functioneert
2. Dat je een kritische houding aanneemt ten opzichte van alles wat je tijdens je studie wordt voorgehouden.
3. Dat er groei valt waar te nemen in jouw academische vaardigheden, dat wil zeggen dat hetgeen je aan het portfolio toevoegt een toenemende diepgang vertoont en dat het steeds beter wordt.

N.B. Privacy: het portfolio is duidelijk een persoonlijk document.

Recht op inzage hebben: de tutor en de leden van de portfoliocommissie. (Zie ook hoofdstuk **4, 7 en 14**)

4 Het nuttig effect van het portfolio

Bij studenten rijzen gewoonlijk allerlei vragen op over het nut van het werken aan een portfolio. De praktijkervaring

'Is het portfolio bij BMW nu eigenlijk ook een showdocument?'

van de eerste jaren heeft aan zowel studenten als docenten veel geleerd over dit nut.

Hoewel het portfolio aanvankelijk vooral gezien werd als een informatief persoonlijk document dat na 3 jaar studie vol trots getoond zou kunnen worden aan stage-begeleiders, een showmap dus, zijn er ook andere wellicht nog belangrijker 'bij'werkingen aan het licht gekomen.

Wanneer studenten eenmaal gingen werken aan het samenvoegen en netjes ordenen van verslagen en presen-

'Waarom moet ik studiereflecties schrijven, ik merk zo ook wel wat ik kan en niet kan, waarom moet ik dat allemaal opschrijven?'

taties, bleken velen van hen werkelijk zeer verrast te zijn door wat ze in al die maanden allemaal geleerd en gedaan hebben. Zo veel en zo snel waren ze allerlei zaken uit de

studie al vergeten!! Ineens kwam dat allemaal weer boven. Het werken aan het portfolio functioneerde kennelijk op zich al als een soort reflectie.

Sinds september 2002 moeten studenten, in tegenstelling tot de jaren daarvoor, reflecties schrijven over hun studie. Vóór 2002 deden sommige studenten dat uit zichzelf ook al, zij het op beperkte schaal.

Hoewel de ervaring met zelfgeschreven reflecties zo langzaam uitbreider is geworden vinden veel studenten het altijd nog lastig en beginnen er jammer genoeg vaak te laat mee. De studenten, die in dit opzicht al wel activiteiten hebben getoond, zijn in het algemeen verbaasd en verrast over hoe leuk en hoe nuttig dit is. Het lijkt aanvankelijk heel moeilijk maar als je eenmaal begint komt er zo

'als je erover schrijft, ga je wel beter nadenken over wat je aan het doen bent in je studie'

maar van alles uit je pen! 'En je gaat dan wel beter nadenken over wat je aan je doen bent'.

Al met al is op dit moment de samenvattende conclusie dat het nut van het portfolio tweeledig is:

- 1 Creatie van een overzichtelijk persoonlijk document van je bachelorstudie**, waaruit je op allerlei

momenten delen kunt laten zien aan geïnteresseerden, binnen of buiten je studie: bijvoorbeeld in het kader van je toelating tot de master.

- 2 Bewustwording:** het op de goede manier werken aan het portfolio creëert momenten van bezinning op de studie, een studie, die druk is en in de huidige tijd bovendien erg onder druk staat van allerlei ‘buitenschoolse’ activiteiten van studenten. Deze bezinning leidt tot meer en snellere bewustwording van jouw academische vorming en het is deze functie van het portfolio die zeker in eerste instantie een zeer belangrijke uitwerking heeft op het studieproces. Het schrijven van reflecties speelt een belangrijke rol in dit proces en vormt een goede opmaat voor het schrijven van een motivatiebrieven, een CV, een sollicitatiebrief.

NB Behalve op de overzichtelijke inrichting van het portfolio wordt er door de portfoliocommissie met name gelet op punt 2: hoe goed blijkt uit je portfolio, dat je in je bachelorperiode bewust bezig geweest bent om je academische vaardigheden te vergroten en je te ontwikkelen tot een bekwame, goedwerkende student?

5 Het schrijven van reflecties

Het schrijven van reflecties wordt, zeker door beginnende studenten, nog wel eens verward met het schrijven van een evaluatie. Maar evalueren is zeker niet de bedoeling. Je kunt je mening over allerlei aspecten van het geboden onderwijs kwijt in de reguliere cursusevaluaties.

Reflectie: géén evaluatie?, wat dan wel?

In een reflectie tracht je vooral **jouw eigen ondervindingen** tijdens een stuk onderwijs voor jezelf en je tutor schriftelijk te verwoorden.

Jouw ondervindingen hebben natuurlijk heel veel te maken met jouw eigen interesses, verwachtingen, ideeën, karakterstructuur, waarmee je het samen met je intelligentie moet gaan redden in je studie. Het is heel goed om je snel bewust te worden van deze persoonlijke kenmerken. Het is goed om je na een cursus of studieperiode af te vragen hoe een en ander bij jou persoonlijk aangekomen is. Welke dingen vond je heel leuk en vooral waarom dan? Welke dingen vond je niet leuk, of waar ben je zelfs boos om geworden, of gedemotiveerd geraakt en weer: waarom dan precies? (Het klinkt misschien raar, maar je zult merken, dat aanvankelijk vooral de dingen, die niet zo gesmeerd verlopen, erg goede wegwijzers zijn, om iets over je eigen beweegredenen te leren).

Een voorbeeld:

Stel je schrijft een stukje over een cursus, die net voorbij is. Je hebt gemerkt, dat je het heel vervelend vond om in een groepsbijeenkomst het woord te nemen en iets te zeggen. Je voelde wel dat dit van je verwacht werd, door je medestudenten of door de docent. Maar het lukte maar niet. Dat was/is geen prettig gevoel en je weet heel goed, dat dit zal moeten verbeteren, maar hoe doe je dat dan?

Om het te verbeteren en dus je vaardigheden in deze te vergroten, zul je je eerst bewust moeten worden van datgene, wat je nu precies dwars zat in de cursus: vind je de andere studenten uit je groep vervelend? Waarom dan? Wist je eigenlijk gewoon niet genoeg van het onderwerp om een goede duit in het zakje te doen? Ben je voornamelijk erg verlegen of onzeker? Enz.

De bewustwording in dit soort zaken gaat veel sneller wanneer je erover schrijft. Het geschrevene is a.h.w. de spiegel voor jezelf, de reflector!

Als je aan de hand van je zelfonderzoek (en daarin moet je wel zo eerlijk mogelijk zijn, dat helpt het best!) uitgevonden hebt, waar de moeilijkheid bij jou ongeveer zit, kun je heel gericht aan een antwoord gaan werken. Je kunt een voornemen gaan maken, waarmee je het een volgende keer beter gaat doen. Je kunt ook met je tutor gaan spreken over deze reflecties, als je er zelf niet helemaal uitkomt.

Een reflectie kun je in principe op elk moment schrijven, het hoeft niet per sé na iedere cursus. Het kan ook over een stukje cursus gaan of over een hele studieperiode. Hoe dan ook: probeer je zo snel mogelijk van de heilzame werking van de reflectie op de hoogte te stellen! De in hoofdstuk 1 en 2 genoemde begeleidingsmomenten voor de SLO bieden hulp in deze.

6 Portfolioactiviteiten: ga snel van start

Wanneer kan ik daar dan het best mee beginnen?

Het kortste antwoord op die vraag is: zo snel mogelijk na het begin van je studie!

Blijf vervolgens op regelmatige tijden aan nhet portfolio werken. Op die manier heb je meteen zicht op de begin-toestand van je schrijf- en presentatie-vaardigheden en kun je vorderingen op dat gebied ook snel voor jezelf zichtbaar maken.

Richtlijn: schrijf zeker in het begin zo om de 2 maanden een reflectie op je studie-activiteiten (SLO tbv. project 1)

7. De tutor en de begeleiding van portfolio-activiteiten

Wat is een tutor en wat kan ik van van hem/haar verwachten?

Iedere BMW-student wordt aan het het begin van de studie ingedeeld in een zogenaamde tutorgroep: een groep van 10 - 14 studenten, die een tutor en een studentmentor krijgt toegewezen. De mentor is er om de prille studenten te begeleiden in de sociale aspecten van het studentenleven. De tutor functioneert tot aan het eind van de bachelorperiode als een laagdrempelig toegankelijke docent, die je met name bij diverse aspecten van de studie kan begeleiden.

De begeleiding bij het werken aan het portfolio is één van die aspecten.

In de eerste 10 weken van de studie zal de tutorgroep wekelijks een aantal dagen samenwerken in het zogenoemde project 1 (P1) onderwijs, waarbij de tutor inhoudelijk betrokken is.

Na afronding van project 1 word je door de tutor voor een 1e persoonlijk gesprek opgeroepen. Dit gesprek zal gaan over de studie in de afgelopen periode en over hoe jij die persoonlijk ervaren hebt. Vóór het gesprek zal de tutor je vragen een reflectie te schrijven aan de hand waarvan zo'n gesprek gevoerd gaat worden. Het gesprek is medebepa-

lend voor het eerste studieadvies dat in januari uitgebracht moet worden door de bachelor-examen-commissie (BEC). De tutor zal in het algemeen ook degene zijn, die een redelijk goed oordeel kan geven over jouw samenwerkingsvaardigheden en zal hiervan een beoordelingsformulier invullen. (Presentatie- en schrijfvaardigheden, die tijdens P1 eveneens aangesproken worden, kunnen indien van toepassing ook beoordeeld worden)

Na de eerste studieperiode zal de tutor je nog een aantal malen willen spreken. In principe is er 1 gesprek per half jaar. In het eerste jaar zal de tutor contact met je opnemen voor een gesprek, in januari en in principe in juni. Het initiatief voor de gesprekken in jaar 2 en 3 moet van jou uitgaan.

Tijdens deze gesprekken zal de tutor met je spreken over je

- studie-ervaringen en je vorderingen.

- Inhoud van je portfolio,

Vanzelfsprekend kun je je tutor ook vragen stellen over de inrichting van je studie en de keuzes, die je wilt maken.

Als de tutor je niet kan helpen in dat opzicht zal hij/zij je verwijzen naar de studieadviseur.

NB. Steeds is het de bedoeling, dat voorafgaand aan het tutorgesprek een reflectie wordt geschreven, die aan de tutor wordt gemailed, (of nog liever online is gezet op de Portfolio-site UU)

8 Werken aan het portfolio (A)

In grote lijnen zal het werken aan het portfolio bestaan uit:

A voorbereidende activiteiten: verzamelen van materiaal en beoordelingen

B de uiteindelijke vormgeving van het (elektronische) portfolio

In dit hoofdstukje gaat het met name om punt A

Verzamelen van materiaal en beoordelingen: (Zie ook hoofdstuk 12)

Het schrijven van studiereflecties zal in het algemeen tot de eerste activiteiten behoren, die je als student uit zult voeren met betrekking tot het werken aan het portfolio. Zie ook de gestructureerde SLO-activiteiten in jaar 1, hoofdstuk 2.

Toch zijn er vanaf het begin tijdens de cursus CELLEN en tijdens project 1 ook al gelegenheden, waarbij een mondelinge presentatie gehouden kan worden: bijv. in de tutorgroep over een deelonderwerp, dat door jou bestudeerd is. Wanneer je zo'n presentatie wilt laten beoordelen door de tutor, kan dat natuurlijk. Ook bij andere 1e jaars-cursussen zijn er wel mogelijkheden om presentaties dan wel schriftelijke verslaglegging te laten beoordelen.

Voor de beoordeling van een mondelinge presentatie, maar ook voor die van een verslag, deelverslag of een samenwer-

kingsactiviteit bestaan beoordelingsformulieren.

(Zie hoofdstuk 9)

Tip: ook al ga je op den duur allerlei presentaties, verslagen en de beoordelingen daarvan op het elektronische portfolio zetten, toch is het heel handig om de 'papieren' beoordelingsformulieren te blijven gebruiken. De redenen hiervoor zijn uiteenlopend. Een paar voorbeelden:

- een aantal docenten vindt het in geval van een mondelinge presentatie prettig om direct tijdens jouw praatje het beoordelingformulier in te vullen. Docenten, die dat pas ná de presentatie willen doen, zullen toch een beoordelingsformulier moeten hebben en het is de bedoeling, dat jij het formulier aanlevert.
- Het is in verband met een naderend tutorgesprek handig om recente beoordelingen, die je tutor nog niet gezien heeft, samen met je eigen reflecties, in papieren vorm mee te nemen.
- Wellicht vind je het zelf fijn om toch, in ieder geval gedurende een zekere tijd, papieren back-ups van al je vaardigheidsproeven te hebben. **Berg ze zodanig op**, dat je ze, wanneer je ze gaat invoegen in je portfolio, makkelijk kunt vinden.

NB. Met het zorgvuldig bewaren van al deze papieren vermijd je tevens het niet geheel denkbeeldige gevaar van een computercrash!

9 Beoordelingsformulieren

Beoordelingsformulieren?

Hè? Waar kan je die krijgen?...

De BMW studie kent eigen beoordelingsformulieren voor:

- Schriftelijke rapportage: VERSLAG, POSTER,
- Mondelinge rapportage
- Samenwerkingsvaardigheden
- Literatuurscriptie

Deze beoordelingsformulieren kunnen gedownload worden van de BMW-website, [bms.uu.nl>bachelor>onderwijsprogramma>Portfolio](http://bms.uu.nl/bachelor/onderwijsprogramma/Portfolio) , zie ook **hoofdstuk II** van dit boekje).

Aanwijzingen voor het gebruik:

Wanneer je een beoordelingsformulier door een docent wilt laten invullen, vul dan zelf van te voren de gegevens, waarnaar bovenaan het formulier gevraagd wordt, zo compleet mogelijk in.

Het beoordelen van de verschillende aspecten van vorm en inhoud van een bepaalde activiteit zal de docent invullen. Het is belangrijk dat dit goed gebeurt en docenten vinden dat nog wel eens moeilijk.

Hoewel veel docenten deze formulieren inmiddels kennen, gebeurt het nog vrij vaak, dat de beoordeling zeer sum-

mier is en soms zelfs slechts uitgedrukt wordt middels één woord of cijfer.

Tip: wees in dit geval niet te snel tevreden en vraag de docent waarom hij/zij je nu bijv. een 6 of een 8 gegeven heeft, of waarom hij/zij jouw praatje zo goed, of juist niet goed vond.

Bij dit verslag heb ik geen beoordeling gekregen, de docent had geen tijd omdat hij op dienstreis moest. Wel jammer, ik had er hard aan gewerkt'

Soms kan het gebeuren, dat door de een of andere oorzaak een voor jou belangrijke activiteit niet beoordeeld wordt middels een formulier.

Tip: In dat geval heb je altijd de mogelijkheid om via een geschreven reflectie aan te geven wat je eigen ervaring was over jouw prestatie en waarom je deze activiteit belangrijk vond voor je eigen ontwikkeling.

NB 1: Sommige faculteiten (al dan niet deel uitmakend van de interfacultaire opleiding BMW) hebben andere beoordelingsformulieren dan die gebruikt worden bij BMW. Deze worden door de docenten daar vaak al langer gebruikt en zijn soms nog gedetailleerder dan de BMW-formulieren. Het is zeker zo, dat tegen een goed ingevuld formulier van iets andere snit geen bezwaar bestaat.

NB 2: De beoordelingsformulieren zijn in PDF-format. Het is daarom niet gemakkelijk om het formulier elektronisch in te vullen en als een docent daartoe wel de mogelijkheid heeft, moet het formulier na invulling alsnog met de hand ondertekend en naar de student opgestuurd worden. Elektronisch invullen van beoordelingsformulieren levert daarom vooralsnog geen voordelen op.

10 Werken aan het portfolio (B)

Je bent als student betrekkelijk vrij in de vormgeving van jouw elektronische portfolio. De bedoeling is wel dat dat portfolio, gedurende het wordingsproces, door de tutor, de portfoliocommissie en eventueel door jou zelf aan te wijzen andere gemachtigden, bekeken kan worden en daartoe is het handig om het portfolio op de portfolio-site van de UU te zetten. (Internet adres: <http://portfolio.uu.nl>) Voor iedere Utrechtse student is er op deze site een plekje van 50 MB voor het portfolio, waarop je kunt inloggen met je persoonlijke Solis ID en je Solis wachtwoord.

Vóórdat je echter jouw portfolio op bovengenoemde site gaat publiceren, moet er natuurlijk wel eerst iets van een portfolio aangemaakt zijn. En dat gebeurt gewoon op je eigen computer.

.....en hoe gaat dat dan?.....

Welnu: als je een echte computeraar bent en handig in het ontwerpen van websites, staat het je vrij om je portfolio zelf te ontwerpen (binnen de mogelijkheden van de portfolio-website van de UU)

Voor de overige studenten is het het gemakkelijkst om het portfolio te maken in het voor BMW ontworpen portfoliosjabloon.

Voor de interfacultaire opleiding BMW is het portfolio-sjabloon een Word-document waarin vrij eenvoudig HTML-links naar documenten gemaakt kunnen worden.

Ter oriëntatie:

Alle informatie die je nodig hebt om aan het portfolio te gaan werken vind je op de website van BMW:

www.bms.uu.nl > BMW bachelor > onderwijsprogramma > PORTFOLIO

In deze ruimte van de website staan de volgende bestanden, die gedownload kunnen worden:

- 1 Portfoliosjabloon, het eerder genoemde Word-document
- 2 Beoordelingsformulieren
- 3 Technische handleiding*, met daarin ook de informatie om je portfoliomateriaal naar de universitaire portfolio-site te up-loaden
- 4 De elektronische versie van dit infoboekje
- 5 Diverse handleidingen voor het schrijven van verslagen, scriptie, referaten etc

*In de technische handleiding wordt uitgelegd:

- 1 hoe je het portfoliosjabloon moet downloaden naar je computer, hoe je het vervolgens moet opslaan als HTML-document en hoe je het dan weer moet openen om erin te gaan werken! **Lees dit goed!!!!**

- 2 hoe je teksten in het portfoliosjabloon kunt typen en hoe je in die teksten stap voor stap hyperlinks kunt maken naar de documenten, die je in het portfolio wilt zetten.

Het is belangrijk, dat je de documenten, waarmee je links wilt maken, van te voren netjes ordent in aparte elektronische mappen.

Lees de inleidende tekst op de portfoliopagina en de eerste pagina's van de technische handleiding aandachtig door.

Als eerste ondersteuning zal er tijdens project 1 in de computerleerzalen een korte introductie-sessie over de praktische aspecten van het portfolio georganiseerd worden. Zie hoofdstuk 2 (SLO)

Beoordelingsformulieren:

Met de hand ingevulde en ondertekende beoordelingsformulieren kunnen als scan (JPG-format) in het portfolio gevoegd worden. Dit kost relatief per document wat meer elektronische ruimte, maar het aantal formulieren zal niet heel groot zijn, waardoor het toch een heel goede mogelijkheid is.

Eventueel op elektronische wijze ingevulde beoordelingsformulieren **moeten wel ondertekend** zijn en uiteindelijk moet dus ook daarvan een scan gemaakt worden.

11 Criteria voor een goed portfolio

Hoeveel van die beoordelingen moeten er nu uiteindelijk in mijn portfolio komen?

Hieronder volgt een lijst van datgene, wat in ieder geval in een portfolio opgenomen dient te worden, een **absolute ondergrens** dus. Alle ingrediënten vind je terug in het BMW-portfolio-sjabloon:

- **Introductie:** korte beschrijving voorgeschiedenis, studiekeus, studieverloop, toekomstplannen
- **Studieplan**
- **Volledig CV,**
Hierin dienen zeker te worden opgenomen:
 - . Personalia (naam, leeftijd, adres)
 - . Schoolcarrière (type school, vakkenpakket)
 - . Behaalde certificaten*Voorts is het goed om hierin ook het volgende op te nemen:*
 - . Nevenactiviteiten (verband houdende met school en opleiding, bijv. redactie schoolkrant, lid leerlingenraad, functie bij studievereniging of studentenvereniging)
 - . Werkervaring
 - . Hobby's / speciale interesses
- **3 beoordeelde en voldoende bevonden verslagen**

- **4 beoordeelde en voldoende bevonden mondelinge presentaties**, (waarvan er 1 in het Engels gehouden moet zijn en waarbij de grootte van het publiek per presentatie wisselt tussen 10 en minstens 30 personen: dus niet 3 presentaties voor steeds 10 personen)
- **3 beoordelingen van samenwerkingsvaardigheden**. Minstens 2 van deze beoordelingen dienen door een docent gemaakt te zijn, beoordelingen door medestudenten (peer-assessment) zijn zeker ook toegestaan.
- **ICT-vaardigheden**, overzicht ontwikkeling
- **Voldoende eigen reflecties**, geschreven in jaar 1, 2 en 3 van de bachelor. In de reflecties beschrijf je hoe jij het onderwijs in bepaalde periode persoonlijk ervaren hebt, (zie ook hoofdstuk 5), of je verslagen gemaakt hebt of presentaties gehouden hebt (maak links!), wat de belangrijke leermomenten waren enz.
- **Samenvattende reflectie** van de ontwikkeling van jouw academische vaardigheden. Sterke en zwakke punten

Met deze ‘minimum-lijst in het achterhoofd is het evenwel goed om je te realiseren, dat het portfolio je dé gelegenheid biedt om jezelf veel persoonlijker te profileren en te presenteren aan docenten dan je dat normaliter met de resultaten van de reguliere onderwijsblokken kunt. Bij die profilering geven we je alle vrijheid. Het is dan wel de bedoeling dat je na 3 jaar het vereiste bovengenoemde aantal voorbeelden van alle soorten vaardigheden in je

portfolio hebt zitten, **het mogen er ook best meer zijn!**

Er moet vooral goed uit blijken dat je vooruitgang hebt geboekt.

Binnen de omschrijving van de inhoud van je portfolio zijn talloze varianten mogelijk:

Zo kun je met behulp van de beoordelingen, verslagen, presentaties enz + reflecties in je portfolio heel goed je voorkeuren of speciale interessen in bepaalde studieonderwerpen en onderzoeks- technieken tot uiting laten komen. Misschien heb je een soort onderwijsknobbel, iets wat natuurlijk bij enige presentatie tijdens de eerste studie jaren zal opvallen en beoordeeld zal worden. Mogelijk heb je in het begin van je studie een enorme drempel om een verhaaltje te presenteren en krijg je voor je eerste presentaties niet zo'n beste beoordeling. Wanneer je over de drempel heen begint te stappen worden de presentaties vanzelf steeds beter. Als je alle beoordelingen in je portfolio laat zitten, kunnen jij en bijv. ook je aanstaande stagebegeleider daaruit een goed beeld destilleren over je vermogen om adviezen ter harte te nemen en over de wijze waarop je met kritiek omgaat. Echter, als je vindt, dat je van die minder goede beoordelingen afwilt, verwijder je ze eenvoudig weer. Het kan en mag allemaal, als je maar een voor jou representatieve inhoud overhoudt.

Hopelijk maken deze suggesties duidelijk, welke speelruimte je hebt om het portfolio in te vullen. Je maakt er een overzichtelijk geheel van, je etaleert je beste vaardig-

heden natuurlijk met verve en je houdt je in de gaten, dat ook de andere vereiste vaardigheden geoefend en beoordeeld worden.

12 Jouw portfolio: je bent zelf verantwoordelijk

De verantwoordelijkheid voor het bijhouden van het portfolio ligt geheel bij jou. In het begin van de bachelorfase zal de tutor je stimuleren om te beginnen, wellicht zelfs bij herhaling. Ook zijn er de gestructureerde SLO-activiteiten, genoemd in hoofdstuk 1 en 2.

Maar jij bent degene die het moet doen.

Wees assertief en onderneem zelf de benodigde acties.

Wees bijvoorbeeld alert op gelegenheden waarop er presentaties gehouden kunnen worden. Sommige vaardigheden komen schaars voor in de Bachelorfase: werken met het programma Excel, een poster maken, statistiek bedrijven. Maak goed gebruik van deze schaarse mogelijkheden. Tussentijdse beoordeling van het portfolio gebeurt door de tutor, in jaar 1 op uitnodiging, in jaar 2 en 3 op aanvraag van de student. De beoordeling is '**voldoende**' wanneer jouw vaardighedeniveau en de reflecties inhoudelijk voldoende zijn voor het desbetreffende moment in je studie. De beoordeling kan ook '**twijfelachtig**' zijn en dan zul je moeten werken aan verbetering van je niveau, anders wordt de volgende beoordeling '**onvoldoende**'.

13 Afronding portfolio en eindbeoordeling

Om het portfolio zo vlot en goed mogelijk af te ronden is het volgende zeer raadzaam:

Spreek zo omsteeks eind 4e semester - begin 5e semester de inhoud van je portfolio door met je tutor, of, wanneer die daar op dat moment geen gelegenheid toe heeft, met iemand van de portfoliocommissie. Neem in dit laatste geval contact op met Mevr. Spee

Op deze manier kun je voorkomen dat er vrij grote hiaten in je portfolio blijven zitten, die aan het eind van je bachelor niet meer aangevuld kunnen worden, omdat er dan geen onderwijs meer is!

Wat moet ik doen, wanneer ik denk dat mijn portfolio helemaal af is?

Zet het portfolio zo'n 10 weken vóór de bachelor-examendatum online en meld dit per mail aan bij de portfoliocommissie ter eindbeoordeling.

Wanneer je direct na je bachelor met een masterstage begint, zet dan je portfolio 10 weken vóór het begin van de stage online en meld dit eveneens per mail aan de portfoliocie

(NB. Via studiezaken krijgen studenten i.h.a. nog een uiterste aankondiging- / inleverdatum per e-mail toege-
stuurd.)

Aanmelden van het portfolio gaat als volgt:

- 1 Zorg dat je alle leden van de portfoliocommissie toeschouwer hebt gemaakt (NB. Er zijn vijf leden!, zie ook portfoliopagina op de BMS-site: www.bms.uu.nl)**
- 2 Stuur een e-mailbericht over het feit, dat je portfolio online staat, naar het secretariaat van de Medische Celbiologie: secretariat.cellbiology@umcutrecht.nl en vermeld bij subject: ‘portfolio’**

Na aanmelding krijg je een bericht van ontvangst en wordt je portfolio binnen 20 werkdagen nagekeken.

Wanneer je jouw portfolio (ook) op CD zet, kan deze bij de studentenbalie van het HB gebouw ingeleverd worden. Je krijgt dan een bewijs van ontvangst, de baliemedewerker stelt de portfoliocie in kennis en verder verloopt alles als eerder geschetst.

14 Portfoliocommissie

Het portfolio zal uiteindelijk beoordeeld worden door de portfoliocommissie,

Deze commissie is samengesteld uit 5 leden.

De huidige portfoliocommissie bestaat uit de volgende personen :

Mevr. Dr.I.van de Berg, Metabole Ziekten WKZ:

I.vandenBerg@umcutrecht.nl

Dr. A.A.M.Thomas, Ontwikkelingsbiologie BIO:

A.A.M.Thomas@bio.uu.nl

Mevr.Drs.M.J.W.van Hoeij, Celbiologie AZU:

M.J.W.vanHoeij@umcutrecht.nl

Dr. J.Koedam, Metabole Ziekten WKZ:

J.Koedam@umcutrecht.nl

Mevr.Drs. R.Spee-Brand, Celbiologie AZU:

R.Spee-Brand@umcutrecht.nl

De commissieleden vergaderen jaarlijks 1-2 maal, hebben regelmatig contact met elkaar en consulteren elkaar indien nodig mondeling dan wel per mail over de portfolio's.

Ieder portfolio wordt ter eindbeoordeling nagekeken door één lid van de commissie en in geval van twijfel door minstens twee leden van de commissie.

Wanneer aan het einde van jaar 3 voor bepaalde aspecten van een portfolio het eindoordeel onvoldoende luidt, zul-

len aanvullende taken worden geformuleerd.
De portfoliocommissie rapporteert rechtstreeks aan de
bachelor-examencommissie.

Universiteit Utrecht